2026/511

23.4.2026

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2026/511,

23. aprill 2026,

millega muudetakse määrust (EL) nr 269/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 215,

võttes arvesse nõukogu 17. märtsi 2014. aasta otsust 2014/145/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega ([1]),

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühist ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EL) nr 269/2014 ([2]) jõustatakse otsuses 2014/145/ÜVJP ette nähtud piiravad meetmed.

(2) 23. aprillil 2026 võttis nõukogu vastu otsuse (ÜVJP) 2026/504 ([3]), millega muudetakse otsust 2014/145/ÜVJP. Määrust (EL) nr 269/2014 tuleks samuti vastavalt muuta.

(3) Otsusega (ÜVJP) 2026/504 muudetakse selliste füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste loetellu kandmise kriteeriumi, kes omavad, kontrollivad, haldavad või käitavad laevu, mis on seotud teatava tegevusega, või kes annavad muul viisil materiaalset, tehnilist või rahalist toetust selliste laevade käitamiseks.

(4) Otsusega (ÜVJP) 2026/504 laiendatakse ühele loetellu kantavale kindlustusandjale olemasolevat erandit, mis on seotud maksetega, mis kujutavad endast riski realiseerumise korral makstavat hüvitist või toetust.

(5) Otsusega (ÜVJP) 2026/504 kehtestatakse loetellu kantud isikute ja üksuste varade külmutamisest ning neile rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemise keelust täiendavad erandid, mis puudutavad riigi rahastatavate vahendusorganisatsioonide tööd seoses liikmesriikide väljapoole suunatud kultuuripoliitikaga Venemaal, nagu kultuuriasutused, koolid või liikmesriikide etnilisi vähemusi toetavad organisatsioonid.

([1]) ELT L 78, 17.3.2014, lk 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/145(1)/oj.
([2]) Nõukogu 17. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 269/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega (ELT L 78, 17.3.2014, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/269/oj).
([3]) Nõukogu 23. aprilli 2026. aasta otsus (ÜVJP) 2026/504, millega muudetakse otsust 2014/145/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega (ELT L, 2026/504, 23.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/504/oj).

(6) Nõudeid, mida esitavad määruse (EL) nr 269/2014 I lisas loetletud isikud, üksused või asutused või selliste isikute, üksuste või asutuste omandis olevad üksused, ei või rahuldada, kui need on seotud piiravate meetmete alla kuuluvate lepingute või tehingutega. Kõnealune keeld hõlmab ka nõudeid, mis on esitatud vahekohtutele lepingutes sisalduvate vahekohtuklauslite alusel, kuna see on vastuolus määruse (EL) nr 269/2014 artikli 11 või nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 ([4]) artikli 11 eesmärgiga. Et heidutada määruse (EL) nr 269/2014 I lisas loetletud füüsilisi või juriidilisi isikuid, üksusi või asutusi pärast piiravate meetmete vastuvõtmist algatamast vahekohtumenetlust, mis võib viia piiravatest meetmetest kõrvalehoidmise või piiravate meetmete nurjamiseni, iseäranis juhtudel, kui vahekohtumenetlus algatatakse kolmandas riigis, näeb otsus (ÜVJP) 2026/504 ette erandi, mis võimaldab teatavatel tingimustel vabastada külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid üksnes selleks, et tasuda vahekohtumenetluste kulud, mis on loetellu kantud isikutelt välja mõistetud selliste isikute kasuks, kes ei ole määruse (EL) nr 269/2014 I lisa loetellu kantud isikud ja ei ole selliste loetellu kantud isikute omandis ega kontrolli all, kelle suhtes kehtivad kõnealuses määruses sätestatud piiravad meetmed, või kes ei ole Venemaa kodanikud ega asutatud Venemaal ning kelle suhtes ei kohaldata määruses (EL) nr 833/2014 sätestatud piiravaid meetmeid.

(7) Otsusega (ÜVJP) 2026/504 kehtestatakse uus erand, mis võimaldab vabastada loetellu kantud üksuse külmutatud rahalisi vahendeid või eraldada talle majandusressursse, kui see on hädavajalik selleks, et aidata kõnealusel üksusel vähendada Venemaa toornafta impordile tuginemist või sõltuvust sellisest impordist. Samuti laiendatakse otsusega (ÜVJP) 2026/504 olemasolevat erandit Sofia metroosüsteemi jaoks vajalike konkreetsete kaupade tarnimisele ja teenuste osutamisele.

(8) Praegu võivad piiravaid meetmeid järgivate liidu isikute, üksuste või asutuste vastu esitada nõudeid isikud, üksused või asutused, kes ei ole määruses (EL) nr 269/2014 loetletud ja nende nimel või juhtimisel tegutsevad isikud, näiteks kui liidu isikud lõpetavad selliste rahaliste vahendite või majandusressursside andmise, mis võidakse teha kättesaadavaks käesolevas määruses loetletud isikutele. Seetõttu tugevdatakse otsusega (ÜVJP) 2026/504 liidu piiravate meetmete raamistikku, laiendades selliste nõuete rahuldamise keelu kohaldamisala seoses lepingu või tehinguga, mille täitmist on otse või kaudselt, tervikuna või osaliselt mõjutanud liidu piiravad meetmed, et paremini kaitsta liidu ettevõtjaid. Määruses (EL) nr 269/2014 sätestatud selliste nõuete rahuldamise keelu kohaldamisala peaks seega hõlmama nõudeid, mille on esitanud füüsilised või juriidilised isikud, üksused või asutused, kes elavad või on asutatud kolmandates riikides, mis ei ole nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 VIII lisas loetletud partnerriigid.

(9) Venemaa füüsilised või juriidilised isikud, üksused või asutused või nende omandis või kontrolli all olevad isikud, üksused või asutused võivad kolmandates riikides, mis ei ole Venemaa, taotleda kohtu- või haldusotsuste täitmist. Selliste katsete aluseks võivad olla piiravate meetmete poolt mõjutatud lepingutest tulenevad nõuded. Seepärast on asjakohane laiendada liidu füüsiliste või juriidiliste isikute võimalust nõuda kahju hüvitamist isikutelt, üksustelt ja asutustelt, kes taotlevad selliste otsuste täitmist või teevad selliste otsuste täitmisel koostööd kolmandates riikides, mis ei ole Venemaa, ning selliste isikute omandis või kontrolli all olevatelt isikutelt, üksustelt ja asutustelt.

(10) Kõnealused meetmed kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaldamisalasse ja seepärast on nende rakendamiseks vaja liidu tasandi õigusakti, eelkõige tagamaks, et kõik liikmesriigid kohaldaksid nimetatud meetmeid ühetaoliselt.

(11) Määrust (EL) nr 269/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

([4]) Nõukogu 31. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 833/2014 mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 229, 31.7.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 269/2014 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 3 lõike 1 punkt k asendatakse järgmisega:

„k) füüsilised või juriidilised isikud, üksused või asutused, kes omavad, kontrollivad, haldavad või käitavad laevu, mis veavad toornaftat või nafta- või mineraaltooteid, mis on pärit Venemaalt või mida eksporditakse Venemaalt, ja mis kasutavad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni Peaassamblee resolutsioonis A.1192(33) sätestatud ebaseaduslikke ja suure riskiga laevandusvõtteid, või kes annavad muul viisil materiaalset, tehnilist või rahalist toetust selliste laevade käitamiseks, või“.

2) Artikli 4 lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„f) vajalikud riigi rahastatavate vahendusorganisatsioonide vajaduste rahuldamiseks seoses liikmesriikide väljapoole suunatud kultuuripoliitikaga Venemaal;

g) vajalikud liikmesriikide ajaloolise vastutuse programmide jaoks või liikmesriikide etniliste vähemuste toetamiseks Venemaal.“

3) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 5c*

1. Erandina artiklist 2 võivad liikmesriikide pädevad asutused anda loa vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid, kui nende rahaliste vahendite või majandusressursside kohta on vahekohus teinud otsuse pärast kuupäeva, mil artiklis 2 osutatud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus kanti I lisasse, tingimusel et vahekohtumenetluse, mille tulemusel see otsus tehti, algatas kõnealune füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus. Sellise loa võib anda, kui vahekohtu otsus käsitleb vahekohtumenetluse kulude väljamõistmist ja vahekohtu otsusega mõistetakse sellised kulud välja poolele, kes on füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes ei ole kantud loetellu ega ole sellise loetellu kantud isiku, üksuse või asutuse omandis või kontrolli all, kelle suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud piiravaid meetmeid, või kes ei ole Venemaa kodanik ega ole asutatud Venemaal ning kelle suhtes ei kohaldata määruses (EL) nr 833/2014 sätestatud piiravaid meetmeid.

2. Selline luba piirdub vahekohtumenetluse kulude, sealhulgas kohaldataval juhul vahekohtu tasude ja kulude, vahekohtu institutsiooni halduskulude ning vastaspoole mõistlike õigusabikulude ja muude menetluskulude tasumisega, nagu vahekohus on need seoses vahekohtumenetluse läbiviimisega välja mõistnud. See ei laiene põhisumma, kahjuhüvitise, intressi või muude sisuliste nõuete tasumisele seni, kuni piiravad meetmed kehtivad.“

4) Artikli 6a lõige 1a asendatakse järgmisega:

„1a. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, loa maksete tegemiseks I lisa B jaotise „Üksused“ kandes 265 nimetatud üksusele selliste kaupade ja teenuste eest tasumiseks, mida saab tarnida või osutada üksnes kõnealune üksus ning mis on vajalikud 2018. aastal Metrowagonmashi poolt tarnitud Budapesti 3. metrooliini vagunite või enne 2017. aastat Metrowagonmashi poolt tarnitud Sofia 1., 2. ja 4. metrooliini vagunite käitamiseks, hooldamiseks või remondiks.“

5) Artiklit 6b muudetakse järgmiselt:

1) lõiget 5e muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatavas sõnastuses asendatakse sõnad „kannetes 56, 270 ja 579 nimetatud üksustele“ sõnadega „kannetes 56, 270, 579 ja 726 nimetatud üksustele“;

b) punktis a asendatakse sõnad „kannetes 56, 270 ja 579 nimetatud üksustel“ sõnadega „kannetes 56, 270, 579 ja 726 nimetatud üksustel“;

2) lisatakse järgmine lõige:

„5k. Erandina artiklist 2 võivad liikmesriigi pädevad asutused tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, anda loa vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid, mis kuuluvad käesoleva määruse I lisa jaotise „Üksused“ kandes 639 loetletud üksusele, või teha nimetatud üksusele kättesaadavaks teatavad majandusressursid, kui nad on eelnevalt kindlaks teinud, et sellised rahalised vahendid ja majandusressursid on rangelt vajalikud selleks, et aidata oluliselt vähendada tuginemist Venemaa toornafta impordile või sõltuvust sellisest impordist, ja tingimusel et rahaliste vahendite vabastamine või majandusressursside kättesaadavaks tegemine viiakse lõpule enne 24. oktoobrit 2026.“

6) Artikli 11 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) kolmanda riigi füüsiline isik või kolmandas riigis asutatud juriidiline isik, üksus või asutus – välja arvatud juhul, kui kõnealune riik on nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 VIII lisas loetletud partnerriik –, kes teeb käesoleva lõike punktis a või b osutatud isikutele, üksustele või asutustele kättesaadavaks rahalisi vahendeid või majandusressursse, mille kättesaadavaks tegemine on käesoleva määruse alusel keelatud.“

7) Artikkel 11a asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 11a*

1. Igal artikli 17 punktis c või d osutatud isikul on õigus nõuda liikmesriigi pädevas kohtus peetavas kohtumenetluses sisse igasugune otsene või kaudne kahju, sealhulgas kohtukulud, mis on sellele isikule või artikli 17 punktis d osutatud isiku omandis või kontrolli all olevale juriidilisele isikule, üksusele või asutusele tekkinud sellise nõude tulemusena, mille artikli 11 lõike 1 punktis a või b osutatud isikud on esitanud kolmanda riigi kohtusse seoses lepingu või tehinguga, mille täitmist on otse või kaudselt, tervikuna või osaliselt mõjutanud käesoleva määruse alusel kehtestatud meetmed, tingimusel et asjaomasel isikul ei ole vastavas jurisdiktsioonis tegelikku juurdepääsu õiguskaitsevahenditele. Sellise kahju võib sisse nõuda artikli 11 lõike 1 punktis a või b osutatud isikutelt, üksustelt või asutustelt, kes esitasid nõude kolmanda riigi kohtusse, või isikutelt, üksustelt või asutustelt, kelle omandis või kontrolli all on kõnealused isikud või üksused.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, on igal artikli 17 punktis c või d osutatud isikul õigus nõuda liikmesriigi pädevas kohtus peetavas kohtumenetluses sisse igasugune otsene või kaudne kahju, sealhulgas kohtukulud, mis on sellele isikule või artikli 17 punktis d osutatud isiku omandis või kontrolli all olevale juriidilisele isikule, üksusele või asutusele tekkinud muudes kolmandates riikides kui Venemaal tehtud ettekirjutuse, kohtumääruse, õiguskaitsemeetme, kohtulahendi või muu kohtu- või haldusotsuse tagajärjel, millega taotletakse sellise kohtuotsuse täitmist, millega rahuldatakse lõikes 1 osutatud nõue, tingimusel et asjaomasel isikul ei ole vastavas jurisdiktsioonis tegelikku juurdepääsu õiguskaitsevahenditele. Sellise kahju võib sisse nõuda isikutelt, üksustelt või asutustelt, kes taotlevad sellise kohtuotsuse täitmist, millega rahuldatakse lõikes 1 osutatud nõue, kolmandas riigis, mis ei ole Venemaa, või teevad sellise nõude täitmisel koostööd, või isikutelt, üksustelt või asutustelt, kelle omandis või kontrolli all on kõnealused isikud või üksused, välja arvatud nende advokaadid ja kohtusüsteemi liikmed ning välja arvatud artikli 17 punktis c või d osutatud isikud või artikli 17 punktis c või d osutatud isikute omandis või kontrolli all olevad juriidilised isikud, üksused või asutused, kelle kahjuks tehti kohtuotsus, millega rahuldatakse lõikes 1 osutatud nõue.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. aprill 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

M. RAOUNA